

متن زرد با فونت

خلاصه و نکات مهم

عکاسی طبیعت، مستند و گزارشی

پایه دوازدهم کد ۲۱۲۵۹۳

توضیحات:

- حیطة عمومی
- خلاصه + نکات مهم
- با قابلیت پرینت

برای دانلود رایگان جدیدترین سوالات استخدامی هنرآموز گرافیک ، اینجا بزنید

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، اینجا بزنید

« انتشار یا استفاده غیر تجاری از این فایل، بدون حذف لوگوی ایران عرضه، مجاز می باشد »

فهرست مطالب (برای مراجعه به هر بخش، روی آن بزنید)

- ❖ فصل اول: خلاصه عکاسی طبیعت، مستند و گزارشی پایه دوازدهم کد ۲۱۲۵۹۳ - ۳
- ❖ فصل دوم: نکات مهم عکاسی طبیعت، مستند و گزارشی پایه دوازدهم کد ۲۱۲۵۹۳ - ۳۸

❖ فصل اول: خلاصه عکاسی طبیعت، مستند و گزارشی پایه دوازدهم کد ۲۱۲۵۹۳

پودمان ۱

عکاسی طبیعت (چشم اندازهای طبیعی)

چشم اندازهای طبیعی یکی از اولین موضوعاتی است که عکاسان به آن توجه کردند. کاربردهای متنوع عکس های طبیعت، رویکردهای بسیار متفاوتی را پدید آورده است. این تنوع، زمینه های کاربردی و هنری عکاسی منظره را در بر می گیرد.

عکاسی از چشم اندازهای طبیعی

عکس های چشم اندازهای طبیعی کاربردهای زیادی می تواند داشته باشد به عنوان مثال کارتپستال، تقویم، پوستر، کاربردهای تزئینی (دکوراتیو) در اماکن.

از دوره رنسانس تا اواخر قرن هجدهم چشم اندازهای طبیعی در تابلوهای نقاشی چندان از اهمیت خاصی برخوردار نبود و برخی از موارد محدود غالباً به عنوان پس زمینه نقاشی های تاریخی و مذهبی به کار می رفت.

از میانه قرن هجدهم به تدریج موضوع طبیعت به عنوان یک گرایش در نقاشی رشد کرد و موضوعاتی مثل چشم انداز ای دریا، کوه، آسمان و ... در نقاشی رایج گردید.

▲ تصویر ۸

▲ تصویر ۱۰

▲ تصویر ۹

همزمان با اختراع عکاسی در قرن نوزدهم موضوع چشم اندازه‌های طبیعی بسیار مورد توجه عکاسان قرار گرفت. به دلیل ابتدایی بودن ابزار و مواد حساس عکاسی موضوعات ساکن، موضوعاتی ایده آل برای عکاسان محسوب می شدند، بنابراین گروهی از عکاسان با اهداف گوناگون به عکاسی منظره روی آوردند.

روش های ابداعی عکاسی در آن زمان هر یک مزایا و معایبی داشتند شیوه داگروتیپ دقیق اما پر زحمت بود و امکان تکثیر نداشت، اما کالوتیپ امکان تکثیر یک عکس را از روی یک نگاتیو کاغذی فراهم می کرد. عکاسان زیادی با اهداف گوناگون به عکاسی از منظره روی آوردند.

برخی از آنان از مناظر طبیعی زیبای اروپا عکس تهیه می کردند و گردشگران این کارت پستال ها را خریده و به عنوان سوغات می بردند.

اما گروه دیگری نیز بودند که همراه با دانشمندان و شناسان و با اهداف علمی از مناظر طبیعی عکاسی زمین می کردند این گروه را توپوگراف یا مکان نگار می نامیدند.

گروه دیگری از عکاسان منظره با تقلید از تابلوهای نقاشی و ترکیب چند نگاتیو و دست کاری های طاقت فرسا و دشوار در تاریخ خانه مناظری چشم انداز تولید کردند که مورد پسند اقشار متوسط جامعه نبوده و معمولاً کاربردی تزیینی داشتند.

اما منظره نگاری مدرن در عکاسی در اوایل قرن بیستم متولد می شود همانگونه که قبلاً در فصل عکاسی صریح یا مستقیم اشاره شد گروهی از عکاسان با تکیه بر ویژگی ها و امکانات ذاتی عکاسی تحولی عظیم را در شاخه های گوناگون عکاسی و از جمله در عکاسی منظره رقم زدند. آنسل آدامز و چند تن از عکاسان دیگر، گروه F-64 را پایه گذاری کردند.

این گروه قوانین و معیارهای زیبایی شناسی خاصی را برای عکس خوب تعریف کرده بودند، از جمله داشتن عمق میدان زیاد با استفاده از بسته ترین دیافراگم ها، داشتن تنالیت و خاکستری های وسیع در عکس و نشان دادن بافت اشیاء به همراه تکنیک بسیار بالا و چاپ های بسیار فاخر و نفیس.

آنسل آدامز در نیمه اول قرن اول بیستم به عنوان شاخص ترین عضو این گروه تأثیر بسزایی در عکاسی منظره به جای گذاشت و ابداعات تکنیکی او باعث ارتقای کیفی و بصری عکس میشد.

آنسل آدامز با نگاهی اسطوره‌های به طبیعت مناظری با شکوه و چشم نواز را به نمایش گذاشت و ستایش و تحسین طبیعت بکر به وضوح در آثارش به چشم می خورد.

▲ تصویر ۳۴

عکاسان دیگری نیز بودند که نگاهی رازآلود و شاعرانه به طبیعت داشته و عکس های منحصر به فردی با استفاده از فیلم مادونقرمز از طبیعت تهیه می کردند.

▲ تصویر ۴۰

▲ تصویر ۳۹

برخی از آنها نگاه متفاوتی به طبیعت داشتند، از به کاربردن ترکیب بندی های تا حدودی انتزاعی در عکاسی از طبیعت تا تهیه عکس های ساده و چشم نوازی از چشم اندازهای طبیعی.

▲ تصویر ۲۹

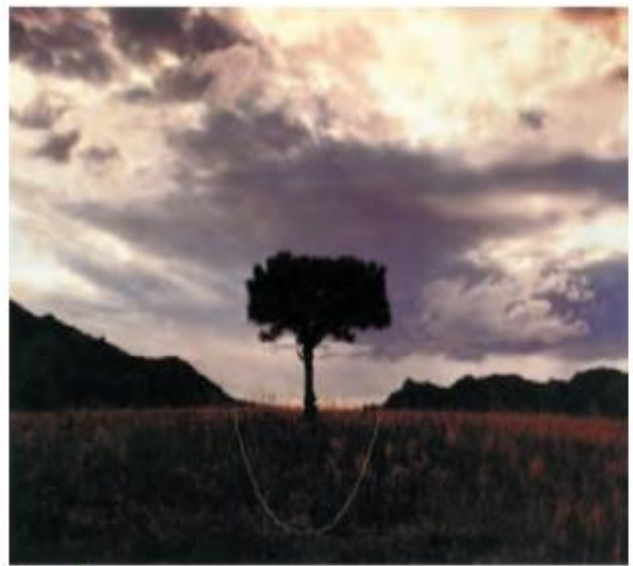

▲ تصویر ۲۸

افراد دیگری نیز با دست کاری چشم اندازه‌های طبیعی و افزودن اشیایی به آن، آثار زیبایی خلق کردند. دهه شصت قرن بیستم آغاز تحولات بزرگی در هنر بود و عکاسی منظره نیز شاهد ظهور هنرمندان و نگاه‌های تازه‌ای بود. نیو-توپوگراف‌ها عکاسانی بودند که برخوردی متفاوت با عکاسی از چشم اندازه‌های طبیعی داشتند، اینان برخلاف نسل قبلی نگاهی علمی و جامعه‌شناسانه به طبیعت و نقش انسان معاصر بر محیط زیست و زمین داشتند. چشم‌اندازهایی که آنها عکاسی می‌کردند فارغ از تمهیدات زیبایی‌شناسانه بود، آنها سعی می‌کردند تا حد امکان عکسهایشان فاقد حس، ساده، دقیق و حاوی اطلاعات باشد. نیو-توپوگراف‌ها بیشتر جامعه‌شناس و متفکر بودند تا عکاسی. از منظر آنها زمین مورد هجوم واقع شده و شکست خورده بود و عکس‌های خشک و بی‌روح آنان انعکاس همین نگاه بود.

▲ تصویر ۶۴

▲ تصویر ۶۳

کاربردهای عکاسی از طبیعت

عکاسی از مناظر طبیعی علاوه بر گرایش‌های هنری، دارای کاربردهای گوناگونی است. مستند نگاری علمی از طبیعت، عکاسی از طبیعت در خدمت گردشگری، مستند نگاری پژوهشی، عکاسی از مناظر برای کاربردهای تزیینی، انتشاراتی و مانند آن بعضی از این کاربردها است.

مستند نگاری پژوهشی و علمی چنانچه از نامشان پیداست به دنبال تهیه عکس برای مقاصد علمی در شاخه‌های گوناگون علوم است و لزوماً تأکیدی بر زیبایی شناسی ندارد. این عکسها میتواند برای بررسی تغییرات اقلیمی به کار روند. مانند تغییرات حاصل شده در دریاچه ارومیه و تالاب انزلی.

▲ تصویر ۶۹

از کاربردهای چشمگیر و زیبای عکاسی از مناظر، تهیه عکس از چشم اندازهای زیبا و متنوع طبیعت است که در قالب کتاب، پوستر، کارت پستال، کارت تبریک و سایر مکتوبات باعث جذب گردشگران و رونق اقتصادی می شود.

▲ تصویر ۷۷

عکاسی از طبیعت، ضمن پیروی از قوانین کلی عکاسی نیازمند توجه ویژه‌ای است که سبب بهتر شدن و جذابتر شدن عکسها می شود، برخی از این توجه و نکات عبارتند از:

۱- نور

نور عامل مهمی در تهیه عکس خوب از طبیعت است لزوما تمام ساعت روز برای عکاسی مناسب نیست عموما ساعت آغاز روز و بعدازظهرها، زمان بهتری برای عکاسی از طبیعت است. در این ساعت ها چون نور خورشید مایل می تابد، احجام و بافت سطوح بسیار بهتر دیده می شوند.

▲ تصویر ۸۰

▲ تصویر ۷۹

▲ تصویر ۸۱

در شب هم می توان از بعضی از چشم اندازه عکس های خوبی تهیه کرد. در اینگونه عکس ها نور ماه می تواند بسیار زیبا عمل کند و به عنوان منبع نوری خوبی برعکس تاثیر زیبایی بگذارد. البته تهیه عکس در ساعات شب و زیر نور ماه به تجربه زیاد در عکاسی نیاز دارد.

الف

ب

▲ تصویر ۸۲

۲_ لنز

انتخاب یک لنز با فاصله کانونی مناسب هم یکی از رازهای دست یابی به عکس خوب از طبیعت است. انتخاب لنز نیازمند تجربه کافی در عکاسی است. باید یاد بگیریم که کجا و چه زمانی از لنزهای واید و تله استفاده کنیم. قانون خاصی وجود ندارد، تنها دیدن آثار موفق در این حوزه از عکاسی می تواند راهنمای خوبی باشد.

۳_ سه پایه

در عکاسی از طبیعت به دلیل اینکه معمولا فرصت کافی در اختیار داریم، بهتر است از سه پایه استفاده شود. استفاده از سه پایه سبب می شود عکس های بسیار دقیق تر و واضح تری به دست آورد.

۴_ نورسنجی

یک عکس خوب از نظر فنی، نیازمند نورسنجی و نوردهی دقیق و درست است. در عکاسی از طبیعت گاه شرایطی پیش می آید که کار نوردهی را دشوار می کند، در اینگونه موارد می توان از روش HDR کمک گرفت.

استفاده از روش HDR

آنچه که ما با چشم میبینیم با آنچه که یک دوربین عکاسی ثبت می‌کند از بسیاری جهات و از جمله درک تاریکی و روشنی تفاوت دارد.

چشم انسان حتی از پیشرفته‌ترین دوربینهای عکاسی میزان بیشتری از تاریکی و روشنایی را میتواند تشخیص دهد. موضوعات عکاسی دارای دامنه‌های پویایی متفاوتی هستند. (Dynamic Range)

دامنه پویایی کم

دامنه پویایی متوسط

دامنه پویایی بالا

به طور خلاصه دامنه پویایی در عکاسی اختلاف میزان نور در روشن ترین نقطه تا تاریک ترین نقطه یک موضوع است. موضوعاتی که دارای دامنه پویایی کم و یا متوسط هستند توسط دوربین عکاسی به راحتی ثبت می شوند اما وقتی اختلاف نور تیره ترین تا روشن ترین نقطه یک موضوع از حد معینی بیشتر شود با یک بار عکس برداری نمی توانیم جزئیات نقاط روشن و تیره را داشته باشیم.

در این گونه موارد باید از روش دیگری استفاده کنیم برای این کار سه تا پنج فریم عکس با فواصل یک استاپ از موضوع میگیریم؛ به این کار برکتینگ Bracketing می گویند.

همانطور که میبینید عکس های روشن جزئیات، نقاط تیره را و عکسهای تیره، جزئیات نقاط روشن را بهتر نشان میدهند، حالا می توانیم با ترکیب این عکسها در برنامه های مختلف از جمله فتوشاپ، لایت روم، یا برنامه ACR (Adobe Camera Raw) و برنامه های دیگر ویرایشی، این سه یا پنج عکس را با هم ترکیب کرده و عکسی به دست آورد که جزئیات کامل نقاط خیلی

روشن و خیلی تاریک را داشته باشد، به این شیوه تولید عکس HDR گفته می شود (High Dynamic Range) (۴۸)

برکتینگ را میتوان هم به صورت دستی انجام داد و هم از گزینه Auto Exposure Bracketing در دوربین استفاده کرد.

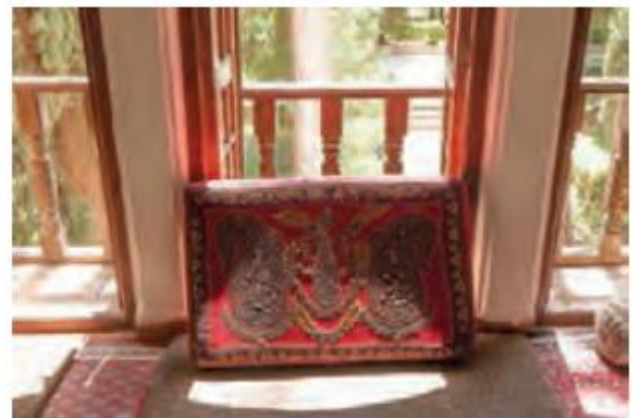
تصویر نهایی HDR

نوردهی متوسط

نوردهی کم

نوردهی زیاد

۵_ استفاده از فیلترها (پلاریزه و ND و فیلترهای سیاه و سفید)

فیلترهای پلاریزه می توانند در بسیاری موارد با از بین بردن انعکاس های مزاحم به ما کمک کنند که عکس های بهتری تهیه کنیم. همچنین استفاده از این فیلتر، میتواند سبب اشباع رنگ ها شده و توجه بیشتر بیننده را جلب کند. استفاده از فیلتر ND در عکاسی از موضوعات سیال مانند رودخانه ها، آبشار، دریا و مانند آن باعث کشیدگی و ایجاد جلوه های بصری خاصی می شود و به عکس جلوه زیبا و ویژه ای می دهد.

استفاده از تنظیمات مربوط به عکاسی سیاه و سفید در دوربین گاهی برخی از چشم اندازه‌های طبیعی جلوه‌های خاصی به عکس می‌بخشد. اگرچه عکاسی سیاه و سفید در پاره‌ای از موارد بسیار دشوارتر از عکاسی رنگی است و افزون بر آن، از هر منظره‌ای نمی‌توان عکس سیاه و سفید تهیه کرد، زیرا ممکن است نتیجه کار جالب نباشد.

عکاسان موفق و با تجربه در زمینه عکاسی سیاه و سفید این مهارت را دارند که قبل از عکاسی، موضوع را در ذهن خود سیاه و سفید تجسم کنند.

۶- باتری و کارت‌های حافظه

وقتی برای عکاسی از طبیعت می‌روید فراموش نکنید چندین باتری شارژ شده و کارت حافظه همراه داشته باشید، چون ممکن است در جایی باشید که امکان شارژ باتری وجود نداشته باشد، همراه داشتن یک رایانه کوچک و قابل حمل (نوت بوک) برای انتقال عکس‌های گرفته شده نیز بسیار مفید است.

نکته: عکاسی از طبیعت یکی از جذابترین و آرامش‌بخشترین شاخه‌های عکاسی است.

ثبت آسیب‌های وارد به طبیعت

عکاسی به دلیل توانایی ثبت دقیق و سریع رخدادها در عرصه‌های بسیاری می‌تواند به کار گرفته شود. یکی از گرایش‌های دیگر عکاسی مستند، عکاسی از محیط زیست یا بوم‌نگاری است، عکاسی از «محیط زیست» یا «زیست بوم» شاخه‌ای از عکاسی مستند است که جنبه‌ها و ویژگی‌های گوناگون کره زمین را به تصویر می‌کشد.

محیط زیست یکی از مهمترین منابع حیات و زندگی بشر و سایر جانداران در روی زمین است و به همین دلیل به فرهنگ سازی موثر برای حفظ و نگهداری آن باید توجه کرد که سازمان‌ها و افراد زیادی در سراسر جهان به موضوع آن می‌پردازند. علاوه بر دانشمندان، پژوهشگران و کارشناسان این حوزه برخی از عکاسان مبتدی و حرفه‌ای نیز در این زمینه فعالیت می‌کنند.

هدف این نوع فعالیت‌ها علاوه بر به تصویر کشیدن ویژگی‌های خاص و زیبایی‌های طبیعت، آموزش نوع برخورد انسان با آن نیز هست. اینکه چگونه محیط اطراف خود را در روستا و شهرها و کلانشهرها بشناسیم و برای حفظ منابع طبیعی و زیستی آن کوشا باشیم.

عکاسی از محیط زیست شامل زیرمجموعه‌های متنوعی است که یکی از آنها ثبت آسیب‌های وارد به زیست بوم هاست.

▲ تصویر ۱۱۵

▲ تصویر ۱۱۴

برای ورود به این شاخه از عکاسی علاوه بر علاقه شخصی و دانش فنی عکاسی نیاز به مطالعه و تحقیق است، یک عکاس حرفه ای و حتی مبتدی (آماتور) در این حوزه باید با گروهی از کارشناسان محیط زیست همکاری داشته باشد. مسائل مربوط به آسیب های وارد به محیط زیست علم بسیار وسیعی بوده و دارای زیر مجموعه های متنوعی است که فهرست کردن آن کاری بسیار دشوار و تخصصی است و تمام عرصه های دریا و خشکی را شامل می شود. متأسفانه آسیب هایی که انسان به طبیعت وارد می کند شامل فهرست بلند بالایی است. برای نمونه به برخی از آنها اشاره می کنیم:

- ۱_ خشک شدن دریاچه ها و فاجعه کم آبی
- ۲_ آلودگی های صنعتی
- ۳_ قطع درختان و آتش سوزی در جنگل ها
- ۴_ تولید انبوه زباله های غیر قابل تجزیه
- ۵_ احداث بی رویه سد و حفر چاه های عمیق
- ۶_ از بین بردن پوشش گیاهی و ساختمان سازی های بی رویه و سودجویانه
- ۷_ دستکاری، انهدام و ایجاد تغییر در پوشش گیاهی زمین
- ۸_ کاشت گونه های گیاهی غیربومی در اقلیم دیگری کاشت گیاهان غیربومی در اقلیمی جدید که سبب اخلاص در اکوسیستم آن خواهد شد.
- ۹_ بهره برداری نامعقول و کنترل نشده از منابع طبیعی

پودمان ۲

عکاسی معماری و فضاهای شهری

عکاسی از معماری و فضاهای شهری، ارتباط انسان با محیط زندگی و به ویژه بناها، ساختمان ها و فضاهای مرتبط با آن را نشان می دهد. بدیهی است برای تهیه عکس از فضای شهری، دانش و مهارت کاربرد ابزارهای مناسب و تکنیک های عکاسی بسیار ضروری است.

فضاهای شهری به مکان هایی گفته می شود که انسانها برای بهبود کمی و کیفی زندگی اجتماعی خود و زیستن در کنار یکدیگر آنها را ایجاد میکنند و عمده این فضاها را فضای معماری تشکیل می دهد مانند ساختمانها، راهها، خیابان ها، پل ها و اما فضاهای طبیعی به فضاهایی گفته می شود که مستقیم و غیر مستقیم در خدمت بشر هستند ولی انسان ها در ایجاد و شکل گیری آنها نقشی نداشته اند مانند کوه ها، دره ها، سواحل، جنگل ها، مراتع و

این فضاها اعم از طبیعی و شهری از ابتدای اختراع عکاسی همواره سوژه های مناسبی برای عکاسی بوده اند، زیرا در ابتدای شکل گیری هنر عکاسی به علت حساسیت کم مواد حساس به نور، برای گرفتن عکس، زمانی طولانی لازم بود و چه سوژه های بهتر از فضاهای طبیعی و سازه های بشری که بی حرکت هستند.

در ارتباط با این فضاهای شهری به اصطلاح معماری همیشه دو جنبه را در نظر میگیریم.

۱- جنبه کاربردی بنا - ۲ جنبه زیباییشناسی بنا برای عکاسی از این فضاها نیز همواره باید این دو جنبه را در نظر گرفت و عکسی را ارائه کرد که هم زیبایی و هم کاربرد آن فضا را نشان دهد.

ابزار مناسب برای عکاسی از فضای شهری و ساختمان ها (معماری)

دوربین

مناسب ترین ابزار برای عکاسی از فضاهای شهری و ساختمان ها، دوربین قطع بزرگ است. این دوربین به علت داشتن امکانات تکنیکی، توانایی اصلاح پرسپکتیو و به علت بزرگ بودن قطع فیلم CCD آن دارای کیفیت بالایی از نظر ثبت جزئیات در تصویر است.

۲ لنز

اگر دقت کنید تقریباً کادر هر سه عکس یکسان است ولی پرسپکتیو عکسها با هم متفاوت هستند. عکس اول با لنز واید، عکس دوم با لنز نرمال و عکس سوم با لنز تله گرفته شده به بیان دیگر موضوعات موجود در فواصل مختلف تصویر، با لنزهای واید، نرمال و تله اندازه های مختلفی دارند. در لنز نرمال پرسپکتیو تصویر به واقعیت نزدیکتر است یعنی وقتی شما تصویر را میبینید فاصله عناصر مختلف در عمق تصویر را تا حدودی درست تشخیص میدهید در صورتی که اگر عکسها با لنز واید و یا تله گرفته شوند، فواصل و ابعاد سوژه ها، نسبت به یکدیگر غیر واقعی به نظر میرسند.

تصویر ۱

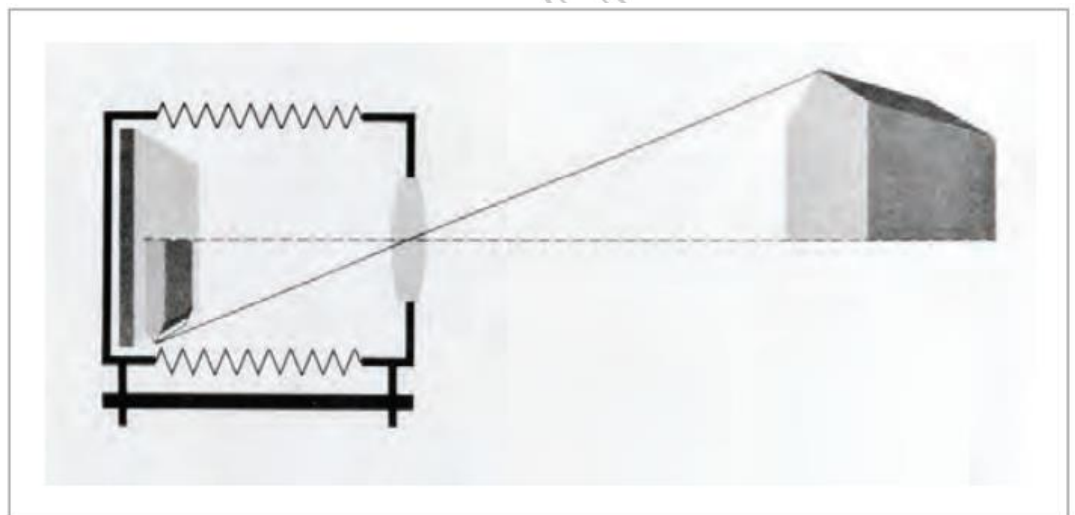

تصویر ۲

تصویر ۳

به طور کلی در عکاسی از فضاهای شهری و ساختمانها، نیازمند لنزهای گوناگونی از نظر فاصله کانونی هستیم از واید تا تله. تصویری که پرسپکتیو همگرا دارد با واقعیت جور در نمی آید؛ زیرا دیوارهای ساختمان موازی هستند. اگر بخواهیم خطوط عمودی در عکس موازی باشند دوربین باید به گونه ای باشد که سطح حساس فیلم یا سنسور، موازی با دیوار ساختمان باشد.

اگر از یک ساختمان مرتفع، به این شکل عکاسی کنیم، عکس ما به شکل تصویر زیر، سمت راست، ثبت میشود. برای آنکه بالای ساختمان در کادر وارد شود و مساحت زمین که در کادر اشغال شده کم شود، سر دوربین را به سمت بالا حرکت میدهیم. در این حالت، عکس ثبت شده به شکل تصویر زیر، سمت چپ، خواهد شد و دیگر خطوط عمودی ساختمان موازی نیست و پرسپکتیو همگرا پیدا میکند؛ چرا که دیگر، صفحه حساس سنسور ما موازی با دیوار ساختمان نیست.

یکی از راهکارها این است که ارتفاع سطح دوربین را نسبت به سطح زمین بالا ببریم بدون اینکه سر دوربین به سمت بالا حرکت کند. یعنی همچنان سطح حساس با دیوار بنا موازی باشد. در این حالت شاید مجبور باشیم تا چندین متر مثال ۶ الی ۷ متر بستگی به ارتفاع بنای مورد عکاسی دارد سطح دوربین را بالاتر ببریم. مثال مجبور شویم از بالای پشت بام ساختمان مقابل عکاسی کنیم. ولی چون همیشه موقعیت به گونه ای نیست که بتوان این کار را انجام داد. به این منظور می توان از لنز PC و یا TS استفاده کرد.

تفاوت لنزهای PC و یا TS با لنزهای دیگر در این است که این لنزها از محور خود جابه جا شده و از حالت هم مرکز بودن خارج میشود(هم مرکز بودن لنز نسبت به سطح حساس یا سنسور) و یا از محور اصلی خود به صورت زاویه دار میشکند و خمش ایجاد میشود.

کاربرد فیلتر در عکاسی از فضاهای شهری و ساختمان ها

به طور کلی فیلترها به سه دسته کلی تقسیم می شوند:

۱- فیلترهایی که در عکاسی سیاه و سفید استفاده میشوند و برای تغییر کنتراست میباشند.

۲- فیلترهایی که در عکاسی رنگی استفاده میشوند و جهت اصلاح رنگ میباشند.

۳- فیلترهایی که در عکاسی سیاه و سفید و رنگی به صورت مشترک استفاده می شوند.

فیلترها، از جنس شیشه و یا ژلاتین تهیه می شوند. فیلترهای ژلاتینی عمر کمتری دارند و به راحتی بر روی آنها خش میافتد و آسیب پذیرتر هستند و از آنجایی که فیلترها دارای رنگ هستند میزان عبور نور را کاهش می دهند و به همین دلیل فیلترها یک ضریب دارند، که به آن ضریب افت نور فیلتر می گویند. به طور مثال اگر ضریب یک فیلتر X2 باشد لازم است نوردهی را به میزان ۲ برابر افزایش دهیم یعنی یک استاپ نوردهی بیشتر و اگر ضریب یک فیلتر X4 باشد نوردهی را باید به میزان ۴ برابر افزایش دهیم یعنی دو استاپ نوردهی بیشتر و X8 یعنی ۸ برابر نوردهی را باید افزایش دهیم یعنی سه استاپ نوردهی بیشتر، الی آخر.

۱ فیلترهایی که در عکاسی سیاه و سفید مورد استفاده قرار می گیرند شامل قرمز، نارنجی، زرد و سبز هستند که کاربرد آنها برای تغییر کنتراست است.

در عکاسی دیجیتال اغلب دوربین ها یک برنامه عکاسی سیاه و سفید و یا مونوکروم دارند و در تعدادی از دوربینها از بخش برنامه (منو) می توان فیلترها را اعمال کرد. ولی زمانی که با فرمت RAW عکاسی می کنید عکس شما همچنان رنگی است و فقط فرمت JPEG آن سیاه و سفید است و می توانید در نرم افزار، زمانی که عکس خود را تبدیل به سیاه و سفید می کنید، فیلتر مورد نظر را انتخاب کنید.

در عکاسی سیاه و سفید از معماری و فضاهای شهری استفاده از این فیلترها به ویژه فیلتر قرمز، نارنجی و زرد می تواند کنتراست بین نمای آجری یا کاهگلی ساختمان ها نسبت به آسمان بالا برده و در نتیجه ساختمان ها روشن تر و آسمان تیره تر ثبت شود.

۲- فیلترهایی که در عکاسی رنگی جهت اصلاح رنگ استفاده می شوند.

کلوین و یا رنگ دما

کلوین یا رنگ دمای نور روز، ۵۵۰۰ درجه کلوین است. نور روز در هوای آفتابی سفید است، یعنی کل طیف رنگ از ۴۰۰ تا ۷۰۰ نانومتر را شامل میشود و هرچه کلوین از ۵۵۰۰ کمتر شود رنگ عکس به سمت زردی (گرمی) و هر چه از ۵۵۰۰ بالاتر برود رنگ عکس به سمت آبی (سردی) می رود. (۷۳)

در عکاسی دیجیتال دیگر از این فیلترها استفاده نمیشود ولی به جای آن در خود دوربین یک برنامه به نام وایت بالانس یعنی انتخاب تراز سفیدی وجود دارد.

۳ فیلترهای مشترک بین عکاسی سیاه و سفید و رنگی

تعدادی از این فیلترها در عکاسی از فضاهای شهری و ساختمان ها و طبیعت کاربرد دارند. (۷۴)

الف: فیلتر پلاریزه

کار این نوع فیلترها بالا بردن خلوص رنگها، آبیتر کردن رنگ آسمان و حذف بازتابهای غیرقلزی (انعکاسها) از سطح شیشه، آب و ... است که در عکاسی معماری و طبیعت کاربرد فراوان دارند.

ب: فیلتر ND

این نوع فیلترها به رنگ خاکستری بوده و کاربردشان؛ کاهش شدت نور است و غلظتهای مختلفی با ضریبهای $X2$ ، $X4$ ، $X8$ و ... $X1000$ دارند، امروزه فیلترهای جدید ND متغیری نیز ساخته شده که از $X2$ تا $X1000$ متغیرند و مانند فیلتر پلاریزه با چرخاندن آن، این غلظت تغییر میکند.

ج: فیلتر ND تدریجی

این فیلترها معمولا به صورت مستطیل هستند و با هولدر در جلوی لنز نصب میشوند و کاربردشان اکثرا این است که اختلاف نور قسمت بالای تصویر (آسمان) با قسمت پایین تصویر (زمین و ساختمانها) زیاد باشد. رنگ این نوع فیلتر از بالا به شکل خاکستری شروع میشود و تا پایین آرام آرام به صورت تدریجی، بیرنگ (شیشه ساده) میشود. این فیلترها همچنین غلظتهای مختلفی دارد مانند $X2$ - $X4$ - $X8$.

۴ سه پایه

در عکاسی از فضای شهری و ساختمانها (معماری) استفاده از سه پایه برای دوربین بسیار مهم است. توصیه میشود حتی اگر شرایط نور خوب است و زمان نوردهی بالاست و امکان لرزش دوربین وجود ندارد، باز هم با وجود این شرایط حتما از سه پایه استفاده شود. یکی از دلایل این کار آن است که به کمک سه پایه ای محکم، کادربندی با تأمل و دقت بیشتری انجام میپذیرد.

۵ تراز

استفاده از تراز آبی (حبابی) روی دوربین و یا سه پایه برای تراز کردن دوربین بسیار مهم است؛ البته اکثر دوربینهای دیجیتال امروزه در داخل خود یک تراز دیجیتال دارند.

۶ دکلاشور

توصیه میشود برای آنکه لرزش در دوربین به حداقل ممکن برسد، از دکلاشور استفاده شود. در صورت نداشتن دکلاشور میتوان از سلف تایمر دوربین نیز استفاده کرد.

زمان مناسب برای عکاسی از فضای شهری و ساختمان ها

به طور کلی مناسب ترین فصل برای عکاسی معماری، فصل پاییز و زمستان و اوایل بهار است؛ چرا که در فصل پاییز و زمستان زاویه تابش خورشید، مایل است و نسبت به فصل بهار و تابستان کنتراست کمتری دارد. دلیل دیگر آن این است که در فصل پاییز و زمستان برگ درختان ریخته و جلو دید ساختمان را کمتر می گیرد. البته به استثنای درختان سوزنی که در چهار فصل سبز هستند.

به طور کلی میتوان گفت در طول روز مناسبترین زمان برای عکاسی از طلوع آفتاب تا حدود ساعت ۱۰ صبح است، (این ساعت در موقعیتهای جغرافیایی و فصول مختلف، متغیر است و ممکن است در جایی ساعت ۹ و در جایی دیگر ۱۱ صبح باشد) و مناسبترین زمان برای عکاسی از بعد از ظهر حدود ساعت ۱۴ تا قبل از غروب آفتاب است (البته این ساعت نیز در موقعیتهای جغرافیایی و فصول مختلف، متغیر است و ممکن است در جایی ساعت ۱۳ و جایی دیگر ساعت ۱۵ باشد).

نکته: معمولاً هوای آفتابی برای عکاسی مناسبتر از هوای ابری است.

وایتبالانس در عکاسی از فضاهای داخلی

در فضاهای داخلی معمولاً چراغهایی وجود دارد که ممکن است مهتابی کم مصرف LED، تنگستن و... باشد و یا در بعضی مواقع با هم ترکیب شوند گاه ممکن است پنجره ای باشد که نور روز از آن وارد شود. به نظر شما در چنین مواقعی باید وایت بالانس دوربین را روی کدام حالت تنظیم کرد؟ ممکن است بگویید در حالت AUTO ولی اگر بخواهیم وایت بالانس دقیق تری داشته باشیم بهتر آن است که روی حالت دستی قرار گیرد و سفید برای آن تعریف شود در عکاسی از فضای داخلی معمولاً از لنز واید استفاده می شود. این کاغذ سفید را باید در کجای کادر قرار داد؟ کنار پنجره نزدیک منبع نور مصنوعی؟ در چنین مواقعی از وسیله ای به نام در پوش وایت بالانس (کپ) استفاده میشود که به شکل درپوش لنز کپ لنز بوده و جلو لنز قرار میگیرد و یک حباب شیری رنگ پلاستیک سفید جلوی آن قرار دارد سپس با آن وایت بالانس را انجام داده و بعد عکاسی شود در این حالت وایت بالانس دقیق تری خواهیم داشت.

تکنیک عکاسی HDR در عکاسی از فضاهای داخلی و فضاهای شهری

در عکس معماری داشتن کیفیت و مشخص بودن جزئیات در روشنایی و تاریکیها مهم است. برای رسیدن به عکس ها همانند تصویر شماره (۵۴) که در آن تمام جزئیات روشناییها و تاریکیها مشخص باشد. چند روش وجود دارد یکی از این روشها که کار بسیار سخت و پرهزینه ای است و در زمان عکاسی فیلمی از آن استفاده میشد این است که اختلاف نور محیط خارجی و

داخلی را کم کرده یعنی محیط داخل را نورپردازی میکنیم و به پنجره ها فیلتر ژلاتینی ND می چسبانیم تا شدت نور بیرون کم شود.

اما امروزه می توان ساده تر و کم هزینه تر و با استفاده از نرم افزار و روش HDR این کار را انجام داد. روش HDR به این صورت است که چند عکس از یک صحنه با سرعتهای مختلف گرفته می شود. یک بار نورسنجی بر اساس روشی ها که تاریکی ها سیاه می شود و بار دیگر نورسنجی بر اساس تاریکی ها که روشنی ها سفید شده و جزئیات از بین میرود و چندین عکس بین این دو نورسنجی گرفته می شود. توصیه می شود که هنگام عکاسی دیافراگم تغییر نکند و سرعت را تغییر داد، تا در عمق میدان عکس ها تغییری ایجاد نشود. سپس این عکس ها را با نرم افزاری مانند فتوشاپ به یک عکس تبدیل کرد و عکس نهایی عکسی خواهد بود که هم روشنایی ها و هم تاریکیها جزئیات لازم را دارد. البته نرم افزارهای حرفه ایتر هم به غیر از فتوشاپ برای HDR وجود دارد.

پانوراما

عکس پانوراما عکسی است که زاویه دید گسترده ای دارد و نسبت طول به عرض آن بسیار متفاوت است و نسبت طول به عرض آن بسیار متفاوت است. دوربین هایی خاص وجود دارد که کادر پانوراما X-PAN Hasellblad عکاسی میکنند مانند ۶۱۷LINHOF و ۶۱۲LINHOF.

اما با دوربین معمولی هم میتوان از یک صحنه چند عکس گرفت و این عکسها را به هم چسباند و یک عکس پانوراما ایجاد کرد.

به طور مثال اگر این عکس ۱۲ مگاپیکسل باشد با حذف کردن زمین و آسمان آن و رسیدن به کادر پانوراما عکس ما تبدیل به یک عکس ۴ مگاپیکسل میشود ولی در عکس زیر که از گرفتن چند عکس ۱۲ مگاپیکسل کنار هم تشکیل شده کیفیت بیشتری دارد.

▲ تصویر ۷۳

▲ تصویر ۷۴

نکته: عکسهای پانوراما در طبیعت و معماری و فضاهای شهری کاربرد زیادی دارد .

چگونگی گرفتن یک عکس پانوراما

برای گرفتن یک عکس پانوراما باید چند نکته رعایت شود تا در نهایت این عکس ها به راحتی کنار هم قرار گیرند:

۱- بهتر است تعداد فریم های پانوراما فرد باشد.

۲- نورسنجی یکنواخت باشد.

۳- دوربین روی سه پایه و با خط افق تراز باشد.

۴- برای گرفتن فریم کناری هر عکس حدود ۳۰٪ از فریم قبلی را مشترک قرار می دهیم.

۵- اگر دوربین در حالت تراز باشد، بعد از عکاسی، عکس ها به صورتی که در تصویر زیر مشاهده می شود کنار هم قرار خواهند گرفت.

نکته: تکنیک عکاسی پانوراما بسیار گسترده است و انواع پانوراماهای ۳۶۰ درجه، کروی و مانند آن وجود دارد که برای تهیه این نوع پانوراماها به تجهیزات بیشتری مانند سرسه پایه پانوراما و البته تجربه کاری نیازاست،

پودمان ۳: عکاسی خبری

عکاسی از اخبار و رویدادها و تهیه عکس خبری یکی از رایج ترین و مهمترین زمینه های عکاسی مطبوعاتی است که در آن عکاس خبری، با چشمانی تیزبین و دقت بسیار حادثه یا رویداد را ثبت و به اطاع عموم می رساند. بنابراین داشتن مهارتهای فنی و غیر فنی از ویژگیهای عکاسان این حوزه است.

عکس خبری چه نوع عکسی است و برای تهیه آن، عکاس خبری چه مهارتهایی باید داشته باشد؟

عکس خبری به آن دسته از عکسهایی گفته میشود که عکاس خبری از رویدادهای مهم تهیه می کند که آگاهی از آنها برای جامعه اهمیت دارد. عکاس خبری فردی است که به محل حادثه یا رخداد میرود و از آنجا خبر و عکس تهیه میکند و آنها را از طریق رسانه ها در اختیار دیگران قرار میدهد. او با چشمانی تیزبین و گوش شنوا حادثه را چه با دوربین و چه با قلم ثبت میکند تا دیگران را که به هر دلیل امکان حضور در صحنه رخداد را ندارند، در جریان اخبار قرار داده و آگاه کند. عکاس خبرنگار باید عوامل حادثه را شناسایی کرده و در گزارش و عکسی که ارائه می کند، به زمان، محل، چگونگی، علت و افراد درگیر در حادثه اشاره کند. عکاس و خبرنگار که ممکن است هر دو، یک شخص باشند، باید اطلاعات دقیق و کاملی در اختیار دیگران قرار دهد.

برخی از ویژگی های حرفه ای عکاس خبری

-باید تندرست توانا و چالاک باشد.

-هوشمند و دارای ذهنی تحلیل گر باشد زیرا عکاسی خبری در مواردی خطرناک است و عکاس باید ضمن هوشیاری کامل مراقب محیط باشد و با تدبیر بتواند راههای گریز از خطر را به سرعت شناسایی کند تا در صورت لزوم ضمن مراقبت از تجهیزات خود بتواند جان خود را هم در سلامت نگاه دارد.

- برای انجام کار موفقیت آمیز پیوسته در حال تکمیل دانش فنی اطلاعات عمومی و دانستیهای حوزه فعالیت خود باشد.

-همچون یک پژوهشگر جست و جو کند و دانش او در زمینه های سیاسی فرهنگی اجتماعی و اقتصادی به روز باشد.

- با حوصله مهربان و خوش رفتار باشد. وضع ظاهری و پوشاک او باید مناسب با فضایی باشد که در آنجا عکاسی میکند مثلاً در مراسم ترحیم پوشش او نباید مغایر با فرهنگ اجتماعی و شرایط آن مکان باشد.

-باید به مسائلی بپردازد که مورد توجه جامعه است و از پرداختن به مسائل شخصی که ربطی به جامعه ندارد و یا مسائلی که به او و یا حرفه او مربوط نمی شود پرهیز کند.

-پیش از رفتن به محل رویداد به ویژه خبرهای قابل پیش بینی مانند برگزاری آزمون ورودی دانشگاه ها نشست مطبوعاتی وزیران و.... بررسی کرده و اطلاعاتی به دست آورد.

- به کار خود علاقه مند باشد در غیر این صورت این حرفه و شغل برایش آزار دهنده خواهد شد. کار عکاس خبری بر خلاف تصور مردم و آنچه که در بعضی از فیلمهای سینمایی نشان داده میشود آسان نیست. عکاس خبری گاهی مجبور میشود مدت طولانی در مسیرهای دشوار مانند سنگلاخ، باتلاق گرما و سرما میدان جنگ و..... پیاده راه برود. ممکن است در شرایط

بحرانی ویژه مانند جنگ با مشکلاتی مانند بی آبی روبه رو شود، زخمی شود و یا در شرایط جوی خاص گرمای سوزان آتشفشان یا سرمای یخبندان را تجربه کند.

خبرها از نظرموضوع، نوع و موقعیت، گوناگون هستند اما به طور کلی میتوان آنها را به دو دسته تقسیم کرد:

۱- خبر عمومی

خبر عمومی خبری است که ما پیشاپیش از وقوع آن آگاهیم. مانند برگزاری جلسه دیدار رئیس جمهور با استانداران، انتخابات شورای شهر، مسابقه فوتبال، نشست مطبوعاتی و مانند آن. برای این نوع خبرها و با توجه به موضوع، زمان و مکان تعیین شده، عکاس و خبرنگاری که در آن حوزه خبری تجربه و آگاهی مناسبی دارد، انتخاب و به محل اعزام میشود. عکاس باید اطلاعات کاملی از موقعیت محل عکاسی داشته باشد. اطلاعاتی مانند وضعیت محیط، رنگ نور، نحوه نشستن اعضا، شناسایی چهره افراد، موقعیت خبرنگاران و ... در چگونگی جایگیری عکاس مؤثر است.

نکته: عکاس باید از گرفتن عکسهای تکراری پرهیز کرده و عکسهای خلاقانه بگیرد. ما همیشه شاهد یک سری عکسهای تکراری از ورزشکاران برنده هستیم که مدال خود را به دندان گرفته اند.

عکسهای خبری اگرچه به قصد اطلاع رسانی گرفته میشوند اما به تدریج تبدیل به عکسهای مستندی خواهند شد که آیندگان از آنها به عنوان اسناد تاریخی استفاده خواهند کرد. بنابراین، عکسهای خبری هم پاسخگوی نیاز مخاطبین امروز است و هم پژوهشگران آینده.

۲- خبر فوری

خبر فوری، خبری است درباره حوادثی که پیشاپیش از وقوع آنها اطلاع نداریم و به صورت ناگهانی رخ میدهند و ممکن است خطرناک هم باشد مانند زمین لرزه، طوفان، آتشسوزی یا آتشفشان و ...

عکاس خبری بر خلاف گزارشگر روزنامه که میتواند برخی از اطلاعات مورد نیاز برای نوشتن گزارش خود را بعدا با تلفن و یا مراجعه به دست بیاورد، باید سرصحنه رخداد با عکسهای خود اطلاعات لازم را گردآوری کند. او نباید چیزی را از دست بدهد، زیرا فرصت دیگری برای ثبت رخداد در اختیار او نیست.

نکته: عکس خبری بر خلاف عکس هنری ارزش خود را نه از زیبایی شناسی که در درجه نخست از خبر و انتقال درست آن کسب می کند. نقش ترکیب بندی در عکس خبری را میتوان به شمرده گویی گوینده رادیو یا تلویزیون تشبیه کرد که هدف از آن انتقال درست منظور است. بنابراین، اگرچه ترکیب بندی مناسب و رعایت اصول و مبانی هنر تجسمی در عکس خبری نیز کاربرد دارد ولی اولویت آن نبوده و عکس خبری قرار نیست تابلوی نقاشی باشد. اولویت عکس خبری سرعت عمل و بیان درست و به دور از آشفتگی است تا بیننده بیدرنگ به مقصود عکس پی ببرد.

شرح یا زیرنویس عکس (کپشن نویسی)

عکس به تنهایی گویای تمام محتوا و معنا نیست. در گذشته این باور رایج بود که عکس همه چیز را می گوید و از این رو به توضیح و زیرنویس نیازی ندارد. حتی چنین گفته میشد که یک عکس، ارزشمندتر از هزاران واژه است. اما واقعیت این است

که عکس فقط با یک حس، آن هم حس بینایی سر و کار دارد. همچنین در موارد بسیاری مانند نشریات سیاه و سفید که عکس های رنگی در آنها تک رنگ چاپ میشوند، بسیاری از اطلاعات دریافت نمیشود. به همین دلیل نوشتن شرح برای برخی از عکسها، به ویژه عکس های مطبوعاتی و نوشتن گزاره ها و عبارات توصیفی برای برخی از آثار هنرمند یک ضرورت است.

کاربرد عناصر و کیفیات بصری در تهیه عکس خبری

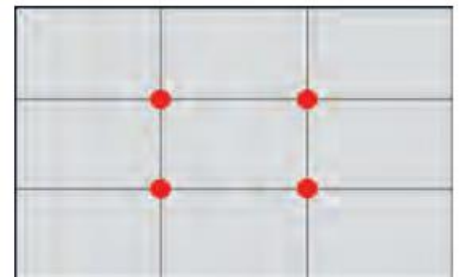
ترکیب بندی

هدف عکس خبری تأثیر بر بیننده است. عکاس خبری با ترکیب بندی سنجیده، یعنی تغییر نقطه دید دوربین عکاسی، تغییر فاصله کانونی عدسی و در واقع با حذف عناصری از صحنه عکاسی، به خوبی میتواند توجه مخاطب را به سمت موضوع مورد نظر جلب کند.

برخی از قواعد ترکیب بندی عبارتند از:

نقطه توجه

هرگاه کادر تصویر را با دو خط موازی افقی و دو خط موازی عمودی به ۹ قسمت تقسیم کنیم، نقاط تقاطع خطهای موازی، مناسب ترین مکان برای قرار دادن موضوع مورد نظر خواهد بود. این نقاط، "نقاط توجه" تصویر هستند. اگر مهمترین عناصر صحنه را در راستای این خطوط قرار دهیم بیشترین توجه در عکس ایجاد میشود. البته اگر کادر تصویر به نسبت طلایی باشد در آن صورت، "نقاط تلاقی" به نام "نقاط طلایی" نامیده خواهند شد.

خط هادی

خط های موجود در عکس همیشه چشم ما را به سمت خود می کشند و چشم ما تمایل به تعقیب آنها دارد. اگر این خطها چشم ما را به عنصر تصویری معینی هدایت کنند، آن عنصر برای ما برجسته خواهد شد.

امتداد نگاه

بیننده ناخودآگاه و شاید از سر کنجاوی مسیر نگاه افراد را در عکس پی میگیرد تا دریابد آن فرد به چه چیزی یا چه کسی نگاه می کند؟ اصولا امتداد نگاه افراد در عکس میتواند توجه بیننده را جلب کند.

بزرگی و کوچکی

اگر در یک تصویر، عنصری نسبت به بقیه عناصر بزرگتر باشد یا رنگ روشن تری داشته باشد، نسبت به سایر عناصر بصری، چشم را به سمت خود می‌کشد.

نقطه دید

معمولاً دوربین عکاسی را در حد و ارتفاع چشم خود قرار داده و عکس می‌گیریم. اگر دوربین خیلی بالا یا خیلی پایینتر از ارتفاع چشم باشد، تصویر ما نامتعارف جلوه کرده و بیننده، روی آن درنگ بیشتری خواهد داشت.

پس زمینه

ممکن است در یک موقعیت تصویری، موضوع در برابر پس زمینه بسیار شلوغ، گم شده باشد. اگر پس زمینه جزو عناصر تصویری و بیان عکس شما نیست، بهتر است پس زمینه ای ساده و بدون آشفتگی بیابید یا با کاستن از عمق میدان، موضوع را واضح و پس زمینه را ناواضح نشان دهید. پس زمینه در عکس‌های پرتره محیطی، نقش مهمی دارد و جزئی از عکس است. در پرتره محیطی، از افراد در محیطی عکس می‌گیرند که با موضوع به نحوی مرتبط است و عوامل صحنه به شناخت بیشتر فرد کمک می‌کنند.

عمق

عکس پدیده ای دو بعدی است بنابراین برای نشان دادن عمق در عکس میتوان با آگاهی از اصول پرسپکتیو با گنجاندن عواملی مانند پیش زمینه میان زمینه و پس زمینه چندین لایه در عکس ایجاد کرد. در عکسهای منظره کاهش یافتن اشباع رنگ موضوعهای دورتر مانند کوه ها نسبت به موضوعهای نزدیک تر به عکس عمق میدهد. شیوه دیگر برای نشان دادن عمق استفاده از عمق میدان عدسی است تغییر مقیاس موضوع های هم اندازه در فاصله دورتر و نزدیک تر نیز به معنای تغییر فاصله و عمق است. علاوه بر اینها همپوشانی هم به عکس عمق میدهد. منظور از همپوشانی قرار گرفتن عناصر گوناگون در جلوی یکدیگر است به گونه ای که یک عنصر بخشی از عنصر تصویری را بپوشاند و مانع دیده شدن آن بخش شود.

قاب بندی

قرار دادن موضوع در داخل قاب پنجره، درگاه، پل و ... آن را از فضای اطراف جدا کرده و بر اهمیت موضوع تأکید می‌کند. چنین عکسی به راحتی نگاه شما را به سمت موضوع اصلی هدایت خواهد کرد. این نوع قاب ممکن است در پشت سر موضوع و یا در فاصله میان دوربین و موضوع باشد.

رنگ

رنگ از عناصر ترکیب بندی و بیان حال و هوای عکس است. رنگ اگر در خدمت بیان عکس باشد، به جا و در غیر این صورت عاملی مزاحم خواهد بود.

شکل

شکل سطحی دو بعدی فاقد جزئیات است. مثلا دایره یک شکل است. در عکاسی، موضوع های ضد نور (سیلوئت) نشانگر شکل هستند.

بافت

جزئیات و ریزه کاری های سطح موضوع را که با حس لامسه و چشم قابل درک و دریافت است، بافت می گویند. بافت هم میتواند جذابیت تصویری داشته باشد و هم اطلاعاتی را از موضوع در اختیار بیننده قرار دهد. در این مورد، نور جانبی جلوه بافت را شدت میبخشد.

ریتم

تکرار یک طرح یا الگو، تصویری موزون و منظم ایجاد خواهد کرد. عنصری که با شکل یا فرم متفاوت، نظم این ریتم را بر هم بزند، میتواند بسیار خودنمایی و جلب توجه کند.

برش

گاه می بینیم که عکس تاثیرگذاری لازم را ندارد. زیرا موضوع اصلی در داخل کادر و در میان عناصر دیگر به چشم نمی آید.

وضوح

هرگاه یکی از موضوع های داخل کادر تصویر، واضحتر باشد، بدان معناست که عکاس خواسته است بیننده بدان توجه کند.

۲- نوردهی

برای تهیه عکسی مطلوب نخست باید نوردهی آن به درستی انجام گیرد. نوردهی یعنی قرار دادن صفحه حساس در برابر تابش نوری با شدت معین و به مدت معین به طوری که تصویری متعارف نه تیره و نه روشن شکل بگیرد.

هرگاه تابش نور بیش از حد لازم باشد تصویری روشن و بدون جزئیات خواهیم داشت و برعکس اگر تابش نور کمتر از حد لازم باشد تصویری تیره و فاقد جزئیات به دست خواهد آمد.

نور موجود در صحنه همیشه یکسان و ثابت نیست گاهی کم است و گاهی زیاد از این رو همواره یکی از دغدغه های عکاس تنظیم دقیق عوامل سه گانه نوردهی برای به دست آوردن تصویری است که از نظر رنگ مایه وضعیت مطلوبی داشته باشد.

نوردهی را میتوان به پر کردن ظرفی از آب تشبیه کرد اگر شیر آب کاملا باز باشد ظرف در زمان کوتاه تری پر خواهد شد و اگر شیر آب تا نیمه بسته شود مدت پر شدن ظرف دو برابر زمان پیشین به درازا خواهد کشید. گشادگی دیافراگم و مدت باز بودن

پرده شاتر هم یک چنین رابطه ای دارند این رابطه را میتوان به شکل ساده زیر بیان کرد:

برای انجام نوردهی مناسب، افزون بر تنظیم گشادگی دیافراگم و سرعت شاتر، میتوان با افزایش دادن حساسیت دوربین نسبت به تأثیر نور که با استفاده از تغییر درجه آیسو (ایزو) ممکن میشود، کمبود تأثیر نور را جبران کرد. معنای این کار تقویت برق تولید شده در پیکسلهاست که به همراه آن، نویز هم تقویت میشود. عکاسان خبری معمولاً فقط در شرایط نوری بسیار کم و در تنگنا سراغ این گزینه میروند.

انتخاب عکس برای مطبوعات

انتخاب عکس در روزنامه ها و پایگاههای عکس خبری در خبرگزاریها و نشریات، مسئولیت امور عکس و عکاسی بر عهده دبیرعکس است که به او دبیر سرویس عکس هم میگویند.

مهارت های دبیرعکس

- دبیر عکس باید فردی مدیر باشد تا بتواند واحد عکس را به درستی اداره کند. او باید چشمانی تیزبین و قدرت تصمیم گیری داشته باشد تا بتواند عکسهای تأثیر گذار را به سرعت تشخیص دهد تا آن عکسها مخاطب را جذب کند.

- دبیر عکس باید علاوه بر اعزام عکاسان برای تهیه عکس از خبرهای روز ایده هایی را هم برای انجام پروژه های عکاسی بلند مدت ارائه کند.

- اگر چه در بیشتر موارد دبیر عکس خود عکاس است ولی تجربه نشان داده است که هر چند دانستن عکاسی می تواند به او کمک کند اما داشتن شناخت از عکس تشخیص عکس مناسب و داشتن چشمان تیزبین مهمتر از تسلط بر فن عکاسی است.

- اگر چه مسئولیت گزینش عکس با دبیر عکس است اما اگر در هنگام انتخاب عکس با خود عکاس هم مشورت کند نتیجه بهتری خواهد داشت زیرا عکاس ممکن است به دلیل حضورش در صحنه عکاسی اطلاعاتی داشته باشد که مفید باشد.

- دبیر عکس باید توانایی برنامه ریزی کار عکاسان را داشته باشد و در شرایط اضطراری بتواند آنان را به محل وقوع رویدادها مانند زمینلرزه، سیل، آتشفشان و ... اعزام کند.

- دبیر عکس باید شناخت کاملی از عکس خبری، روزنامه و نشریه داشته باشد تا بتواند درباره عکس دریافتی از عکاسان خود اظهار نظر کند.

- دبیر عکس باید فردی مدیر باشد تا بتواند واحد عکس را به درستی اداره کند.

- او باید چشمانی تیزبین و قدرت تصمیم گیری داشته باشد تا بتواند عکس های تأثیرگذار را به سرعت تشخیص دهد تا آن عکس ها مخاطب را جذب کند.

دبیر عکس تنها دبیر سرویس در روزنامه است که با دبیران سرویسهای دیگر رابطه کاری دارد. او باید بتواند عکسهای مورد نظر دبیران دیگر را به کمک عکاسان خود تهیه و به موقع به آنان تحویل دهد.

ارتباط دبیر عکس با بخش گرافیک

دبیر عکس با بخش گرافیک و صفحه آرایی نشریه ارتباط نزدیکی دارد و باید بتواند خواسته های خود را به آنان منتقل کند و خود نیز آمادگی همکاری با آنان را داشته باشد تا در مورد هدف عکس، افزودن و برش عکس در زمان لازم تصمیم گیری کند. اگرچه امروزه حضور دبیر سرویس عکس در نشریات ما کم رنگ شده است اما در نشریات دنیا نقش دبیرعکس هنوز بسیار پررنگ است.

دبیرعکس به طور معمول مجموعه همکاران مرتبط خود را آموزش میدهد یا حداقل امکانات آموزش آنان را فراهم می سازد. همچنین او واکنش خوانندگان را نسبت به عکسها بررسی، تحلیل و پیش بینی می کند و در صورت امکان در انتخاب عکس، خواست مخاطبین را در نظر میگیرد.

ویژگی های عکس در نشریه

- اگر عکس دارای جزئیات است نباید اندازه آن کوچک باشد تا بیننده بتواند جزئیات را تشخیص دهد. با توجه به پژوهشهای انجام شده اصولاً ارائه عکس در اندازه بزرگتر بیننده عکس را به خواندن مطلب ترغیب می کند. اگر عکسی با کیفیت فنی، پایین تنها عکس موجود درباره خبر مهمی باشد انتشار آن بهتر از کنار گذاشتن آن است.

- در چیدمان چندین عکس در یک صفحه اگر عکسها در اندازه مساوی ارائه شوند خسته کننده و یکنواخت خواهند بود. بنابراین مناسب تر است تا عکسها به نسبت اهمیت خود بزرگتر یا کوچک تر ارائه شوند.

- وقتی دو عکس در کنار هم چاپ میشوند باید مراقب بود به گونه ای نباشند که مفهومی مغایر با مفهوم مورد نظر عکاس یا دبیرعکس از آنها فهمیده شود.

- عکسهای مطبوعاتی همیشه تک عکس نیستند. گاهی عکاس، گزارش تصویری یا مقاله تصویری تهیه می کند.

پودمان ۴

عکاسی مستند

عکاسی مستند یکی از مهمترین شاخه های عکاسی است که تنوع بسیار زیادی دارد. عکاسی مستند اجتماعی، عکاسی مردم نگاری، عکاسی مستند طبیعت، حیات وحش و... برخی از عناوین این شاخه از عکاسی است. برای فعالیت در هر یک از این رویکردها، داشتن دانش و مهارتهای فنی ضروری است.

سند چیست؟

سند چیزی است که میتوان به آن اعتماد کرد، مدارک، کارت های هویت، گواهی اشتغال و ... مردم با داشتن سند، مالکیت خودرو یا خانه خود را اثبات میکنند، شناسنامه، کارت ملی و گواهی تحصیلی هم نوعی سند هستند.

واقعیت این است که همیشه ساده ترین عکسها را از دقیق ترین تابلوهای نقاشی بیشتر باور میکنیم، زیرا میدانیم عکسها با دستگاہی به نام دوربین عکاسی تهیه شده اند و دوربین عکاسی در به نمایش درآوردن شکل ظاهری اشیاء میتواند بسیار دقیق عمل کند. بنابراین باور میکنیم آنچه را که در یک عکس میبینیم، حتما در جایی وجود داشته است، حال آنکه حتی در یک تابلو نقاشی واقع گرایانه، سلیقه یا عدم مهارت نقاش ممکن است یک تابلوی نقاشی را دستخوش تغییراتی کند که با واقعیت ظاهری آن فاصله داشته باشد.

عکاسی در دهه سوم قرن نوزدهم اختراع شد و از همان ابتدا در بسیاری از عرصه های زندگی بشر حضور پیدا کرد. عکاسان با همان ابزارهای ابتدایی و ناقص در همه جا حاضر شدند. یکی از عکاسان فرانسوی در اواخر قرن نوزدهم به وسیله بالون، عکسهای هوایی فراوانی از شهر پاریس تهیه کرد.

به تدریج شاخه های گوناگون عکاسی مثل عکاسی چهره، منظره، معماری، تبلیغات، جنگ، علوم و ... به وجود آمد. بسیاری از عکاسان آن روزگار بدون آنکه خودشان بدانند اسناد زیادی را برای ما به یادگار گذاشتند.

از جزئیترین چیزها مثل دستگیره درها تا میدانها، پارکها و کوچه ها، خیابانها و خانه ها و خالصه هر آنچه که قابل دیدن بود. در ایران هم عکاسان دوران قاجار و بعضی از عکاسان اروپایی که در ایران کار و زندگی میکردند، عکسهای فراوانی از درباریان، شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران آن زمان تهیه کردند. با مراجعه به این عکسها میتوانیم با شیوه زندگی مردم آن دوره آشنا شویم. این عکسها از خیابانها، خانهها، مشاغل، لباس و پوشاک، مراسم مختلف و ... ما را به شکلی مستند با دوره های از تاریخ کشورمان آشنا میسازد.

کاربرد عکسهای مستند

در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم برخی از عکاسان در رقابت با تابلوهای نقاشی، آثاری را به وجود آوردند که تصاویری دستکاری شده بود، به عنوان مثال یک عکس ممکن بود از ترکیب چند عکس و با مونتاژ آنها صحنه ای نمایشی را بازسازی کند، این گروه از عکاسان را "پیکتوریالیست" می نامیدند، آنان با توسل به این شیوه ها میخواستند عکس را به اثری هنری تبدیل کنند. اما به موازات این گروه و درست در همان سالها، گروهی دیگر تواناییهای ذاتی عکاسی را کشف کرده بودند.

برای آنها توانایی عکاسی در ثبت دقیق واقعیت مقابل دوربین جذاب بود، بدون آنکه دغدغه خلق اثری هنری را داشته باشند. در دهه اول قرن بیستم واژه "عکاسی صریح" یا عکاسی مستقیم وارد ادبیات عکاسی شد.

طرفداران عکاسی صریح در تمام شاخه‌ها فعالیت می‌کردند، عکاسی از چهره، منظره، معماری، عکاسی مستند اجتماعی و مانند آن. هدف آنان ثبت هرچه دقیقتر آنچه بود که با چشم می‌دیدند. آنها در عکاسی، دانش فنی و مهارت‌های زیبایی‌شناسانه را ترکیب می‌کردند که اثری فاخر بیافرینند.

گروهی از پیروان این مکتب، جامعه و مسائل آن را موضوع کار خود قرار دادند، گرایشی در عکاسی که در دهه سوم قرن بیستم "عکاسی مستند" و یا به عبارت بهتر "عکاسی مستند اجتماعی" نامیده شد.

در دهه دوم قرن بیستم اولین نمونه دوربینهای ۱۳۵ ساخته شد، دوربین کوچکی که عکاسان مستند اجتماعی به راحتی میتوانستند با هر حلقه فیلم ۳۶ فریم عکاسی کنند. سبک بودن و سهولت استفاده از این دوربینها تأثیر شگرفی بر "عکاسی مستند خیابانی" گذاشت.

از تأثیرگذارترین افراد این آژانس می‌توان به هنری کارتیبه برسون اشاره کرد، دیدگاه او در عکاسی تأکید همزمان بر فرم و محتوا بود. ترکیب بندیهای حساب شده، کنترل سایه روشنها و رعایت همه اصول پذیرفته شده تصویر برای او و دوستان همفکرش بسیار اهمیت داشت و در عین حال وی معتقد بود که عکس باید در لحظه‌ای گرفته شود که بهترین شکل انعکاس روح واقعه باشد.

عکاسی مستند اجتماعی بعد از دهه ۶۰ میلادی

از دهه ۶۰ میلادی به بعد شاهد تغییراتی بنیادی در عکاسی مستند اجتماعی هستیم، شکلی از عکاسی مستند که به نوعی هنری محسوب می‌شود و کمک به موزه‌ها راه پیدا می‌کند. هرکدام از عکاسان با شیوه خودشان دیدگاه‌های اجتماعی خود را در عکس به نمایش گذاشتند، بر خلاف ادوار قبل که مشابهت‌های فراوانی به لحاظ فرم و مضمون در آثار عکاسان دیده میشد عکس‌های این دوره هر یک امضای شخصی داشت و منحصر به خودعکاس بود.

نمایش انعکاسها، خطوط، روی هم افتادن سطوح گوناگون و بافت شهری و اجتماع، کشف دنیا و جامعه در عکس، نمایش چهرهای ناقص از شهر و آدمها با عکاسی خیابانی و عکس‌هایی از اینگونه با عنوان "مستندات جدید" نامگذاری شد. به طور کلی در آثار این دوره دیگر مسائلی مانند فقر، بیماری، بهره‌کشی و موضوعات قابل رؤیت همگان، موضوع عکسها نبود. عکاسان بعد از دهه ۶۰ سعی میکردند که اکتشافات ذهن خود را از فرهنگ حاکم بر جامعه به نمایش عمومی بگذارند. البته گروه دیگری هم بودند که شاید بتوان گفت آثارشان چیزی بین "سنت گذشته" عکاسی مستند و این نگاه جدید قرار میگرفت. همچنین عکاسانی هم بودند که با بیانی شاعرانه و گاه فرا واقع‌گرایانه مسائل اجتماعی را عکاسی میکردند.

عکاسان مستند نوگرا

عکاسی مستند با حضور عکاسانی نوگرا شکل تازه‌ای پیدا کرد. این عکاسان با استفاده از فیلم رنگی هر یک به شیوه خود شهر و مسائل جامعه را عکاسی کردند. یکی از عکاسان انگلیسی جامعه مصرفی، تنپرور و تنبل انگلستان را به تصویر کشید. مردمی که مدام به فکر خوردن و تفریح کردن و لذت بردن بودند.

ویژگیهای عکاسان مستند

عکاسی مستند اجتماعی چون با مردم و روابط میان آنها سر و کار دارد باید حساسیت های جامعه را بشناسد، آشنایی با فرهنگ جوامع و باید و نبایدهای آن یکی از ضروریات کار عکاسان حوزه مسائل اجتماعی است، عکاسان موفق این شاخه با خلاقیت های فردی راه دسترسی به اهداف مورد نظرشان را پیدا میکنند.

از طرف دیگر عکاسان مطرح این گرایش باید به نوعی جامعه شناس و متفکر بوده و نسبت به مسائل پیرامون خود حساس باشند.

امروزه عکاسان مستند اجتماعی، جامعه خود را تحلیل میکنند و ناهنجاریهای پنهان در بستر روابط اجتماعی را کشف نموده و آن را به نمایش میگذارند به عبارتی مسائلی را مطرح میکنند که اغلب از دید همگان پنهان است. اما برخی از عکاسان سعی میکنند تا جایی که میتوانند شاهدهی بیطرف باشند.

عکاسی مردم نگاری

مقدمه

انسان موجودی اجتماعی است، آموزش موجب میشود تا فهم و دریافت انسان از محیط پیرامونش تغییر کند. در ربع قرن اخیر، زندگی انسانها تغییرات بسیاری را به خود دیده و رشد سریعی در دستیابی به علوم داشته است. اگرچه فناوری دیجیتال سبب بهره مندی و دسترسی آسان جامعه به امکانات و اطلاعات و به بیانی دیگر، سبب توسعه و گسترش عدالت اجتماعی شده است اما همین فناوری در صورت استفاده و کاربرد نادرست میتواند موجب از بین رفتن بخشهای مهمی از خاطرات تاریخی و بسیاری از آداب و رسوم شود. " مردم نگاری"، یک شیوه تحقیق و پژوهش به روش مشاهده میدانی برای جمع آوری اطلاعات از زندگی گروه های انسانی است که دارای اشتراکات اقتصادی و اجتماعی در یک محدوده جغرافیایی هستند. عکاسی مردم نگاری نیز یکی از شیوه های پژوهشی است که در حفظ میراث معنوی، ارزشها، آداب و رسوم، خاطرات و همچنین پیوند سنت با دنیای مدرن کاربرد وسیعی دارد.

روش کار مردم نگارها

مردم نگارها برای کسب اطلاعات لازم درباره زندگی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی گروه های مورد مطالعه خود از ابزارهای گوناگونی مانند پرسشنامه، گفت وگو در قالب مصاحبه و مشاهده، مطالعه اسناد مکتوب، یادداشت کردن اطلاعات شفاهی، جمعآوری قصه ها و حوادث تاریخی، ضبط صدا، جمع آوری ابزار و ادوات وسایل زندگی، فیلمبرداری و عکاسی استفاده میکنند.

عکاسی؛ ابزار مردم نگاران

درآغاز پیدایش عکاسی به دلیل طولانی بودن زمان عکس برداری، امکان تهیه عکس از موجودات زنده متحرک امری نشدنی بود. بیشتر موضوعات، عکاسی اشیا، بناها، طبیعت پیرامون و چیدمان اشیا تحت عنوان طبیعت بیجان بود. با آسان و ساده تر شدن کار با دوربین عکاسی، محققان علوم اجتماعی به خصوص مردم نگارها خیلی زود به توانمندی ابزار عکاسی به ویژه در ثبت و ضبط دقیق مشاهدات عینی خود پی بردند. دوربین عکاسی خیلی زود در میان سفرنامه نویسان، محققان علوم

اجتماعی به ویژه انسان شناسها برای تکمیل تحقیقات و پرونده های گونه شناسی و برای نشان دادن اجزای چهره شامل، رنگ پوست، فرم مو، گوش، دهان و بینی جایگاه ویژه و کاربردی پیدا کرد

عکاسی مردم نگاری

استفاده از تصویر در سفرنامه نویسی و انسانشناسی قدمتی طولانی دارد. انسان شناسان و مردم نگاران پیش از اختراع عکس با کمک طراحی و نقاشی، تصویر مورد نظر خود را تهیه می کردند.

از آنجا که عکاسی، ابزاری توانمند در شناختن و شناساندن فعالیت های روزانه اجتماعی و فرهنگی جامعه و یکی از مهمترین وسایل مردم نگاری است، خود یکی از شیوه های پژوهش در حوزه علوم اجتماعی است.

در ابتدا، مردم نگاران در کنار یادداشتهای خود از عکسهایی که گرفته بودند، استفاده می کردند تا هنگام جمع بندی مطالب و پژوهشهای خود از تصاویر و یادآوری بصری آنها بهره ببرند. همچنین آنان برخی از عکسها را برای چاپ در کنار نوشته هایشان انتخاب کرده و یا هنگام سخنرانی به نمایش می گذاشتند.

عکاس مردم نگار بعد از انتخاب گروه اجتماعی و محدوده مکانی، با موضوعات عکاسی بی شماری رو به رو می شود. عکاس مردم نگار از محدوده زمانی چهار فصل در ساعات مختلف شبانه روز از فعالیت های روزانه، غذا، پوشاک آیین و آداب و رسوم، موفقیت ها، جشن ها و مراسم، رفتارهای فردی و جمعی، زیست بوم مردم و مانند آن عکس تهیه میکند. عکاسی مردم نگارانه بر واقعیت استوار است و فعالیت روزمره انسان را بیان می کند. عکاس مردم نگار لحظه به لحظه موضوع عکاسی خود را زیر نظر دارد و ثبت می کند. او بیشتر اوقات را در کنار موضوع می ماند و در کنار آن زندگی می کند.

مهمترین ویژگی و ارزش عکس در مردم نگاری، مستند بودن آن است. زیرا عکسهای مردم نگاری توان بازگویی و نمایش اطلاعاتی را دارند که گاهی از آنها برای به مقیاس گذاشتن و بازسازی استفاده میشود. مثلا ما با مرور عکسهای آرشیوی دوره قاجار به چگونگی روند زندگی آنها پی میبریم مطالعه این عکسها اطلاعات مفیدی از چگونگی نوع زندگی شامل پوشش غذا روابط اجتماعی، فرهنگ، اقتصاد، معماری و سیاست آنها به پژوهشگران حوزه های گوناگون میدهد. برای مثال آگاهی از نوع لباس، پوشش آرایش و ... در بازسازی و خلق یک اثر سینمایی یا مجموعه تلویزیونی به فیلم ساز بسیار کمک میکند و یا مرمت و بازسازی یک بنای تاریخی به استناد به عکسهای باقی مانده از آن بنا با مطابقت بیشتری انجام می شود.

ترکیب بندی و ابزار عکاسی مردم نگاری

از آنجاکه عکس های مردم نگاری جنبه مستند دارند و به ما کمک می کنند که واقعیت عینی را آن طور که هست بیان کنیم، از لنزهایی که فاصله کانونی خیلی بلندی دارند (تله) و یا لنزهایی که دارای فاصله کانونی خیلی کوتاه هستند (واید) که نسبتها و اندازه ها و واقعیت عینی را تغییر میدهند، استفاده نمی شوند. به همین دلیل بهترین فاصله کانونی لنز در عکاسی مردم نگاری لنزهای نرمال است که زاویه دیدی معادل چشم انسان دارند و در آن نسبت دوری و نزدیکی و پرسپکتیو اجسام همانند دید چشم انسان است.

در انتقال واقعیت از طریق تصویر، مهارتهای عکاسی، شناخت عناصر زیبا در تصویر، زیبایی، زاویه عکسبرداری، وضوح تصویر، کادربندی دقیق و مناسب، نظم و تقارن، رنگها و سایه روشنهای عکس، برای بهتر دیده شدن عکس و در نهایت ترکیببندی مناسب و دقیق از عوامل مؤثر و بسیار مهم هستند.

روش کار عکاسان مردم نگار

عکاس مردم نگار همه جوانب یک جامعه کوچک و محدود را مورد بررسی قرار می دهد. وظیفه عکاس مردمنگار توصیف و نگارش دقیق تصویری به کمک دوربین عکاسی است. این روش مطالعه را در علوم اجتماعی "مونوگرافی" می گویند که معادل آن در فارسی "تک نگاری" است.

تک نگاری، توصیفی از همه جوانب یک خانواده، طایفه، قبیله، نژاد، محله، مجتمع مسکونی، واحد صنفی یا کارخانه، یک شهر و یا هر گروه، واحد و قشر اجتماعی است. به عنوان مثال در تک نگاری یک شهر یا روستا و یا یک محله، اوضاع اجتماعی، سبک زندگی، ارتباطات فرهنگی، محیط زندگی، عادات و رفتار، مشاغل، هنرها و صنایع، رفتارها و هنجارهای فردی و گروهی و به طور کلی جزئیات زندگی مردم بر اساس مشاهده مستقیم و عینی مورد بررسی قرار میگیرد.

اهمیت و ضرورت عکاسی مردم نگاری

فرهنگ تصویری و زبان عکس به عنوان یکی از منابع مهم علم ارتباطات انسان و رساندن آگاهی های لازم می تواند پشتوانه ای غنی در پژوهشها و انتقال مفاهیم ارتباطی علوم ارتباطات انسانی باشد. مردم نگار هدفی جز صحت علمی و صداقت در بیان یافته هایش ندارد و به همین دلیل عکس و عکاسی اهمیت و ضرورت ویژه ای پیدا کرده است .

عکاسی، قدرت زیادی در آشکار سازی ناشناخته ها دارد. عکس ها افراد و مناظری را نشان میدهند که قبلا کسی آنها را ندیده است و میتواند پیام آور مفاهیم ارتباطی جدید و مؤثری برای مخاطبین باشد.

نکته: مردم نگار و جامعه شناسانی که دارای تحقیقات میدانی در میان ایلات و عشایر بوده اند، عکسهایی از آنها گرفته اند که ارتباطات اجتماعی عشایر را معرفی میکند. این عکسها شاید از نظر عوامل فنی و تکنیکی ضعیف باشند، اما از آنجا که شناختی از روابط اجتماعی درون ایل و روابط سیاسی حاکم بر طوایف و ایلات به دست میدهند، بسیار اهمیت دارند. گاهی مواقع، عکاسان همان پژوهشگران مردم نگار هستند ولی برخی مواقع، آنان در کنار یک گروه پژوهشگر و در قالب کارگروهی ایفای نقش می کنند.

عکاسی مردم نگاری تنها به عکس برداری از رفتارها و آداب اجتماعی قبایل، اقوام، جماعت های کوچک و دور افتاده و فضاهای قدیمی و سنتی آنها محدود نمی شود. موضوع عکاسی مردم نگاری تنها از جامعه سنتی و آنچه که از گذشته میآید نیست؛ بلکه می تواند از دستاوردهای گذشتگان نیز بهره مند شود. عکاسی مردم نگاری مسیر مطالعه گروه های اجتماعی را برای مردم شناسان، جامعه شناسان و منتقدین اجتماعی باز می کند و کمک می کند تاریخ مصور ساخته شود و جامعه به سوی تحرک و تکامل حرکت کند.

پودمان ۵

عکاسی ورزشی

یکی از عرصه های فعالیت عکاسان، حضور در میدان ها و سالن ها و محل مسابقات ورزشی است. عکاسی از رویدادهای ورزشی، مهارتی است که الزامات ویژه ای دارد و هنرجویان با کسب این مهارت می توانند در آینده شغلی خود عکس های مورد نیاز مطبوعات ورزشی را تهیه کرده و در جهت فرهنگ و تقویت روحیه ورزشی گام های مؤثری بردارند.

عکاسی ورزشی

انسان بعد از اختراع عکاسی و همه گیر شدن آن در عرصه جهانی همیشه به دنبال راهی برای پیشرفت و ایجاد تنوع در آن بوده است. با توجه به همین دیدگاه شاخه ها و سبکهای مختلف عکاسی شکل گرفت. عکاسی خبری یکی از آن شاخه هاست که به دلیل میل انسان برای دیدن واقعیت به واسطه عکس از اهمیت بالایی برخوردار است.

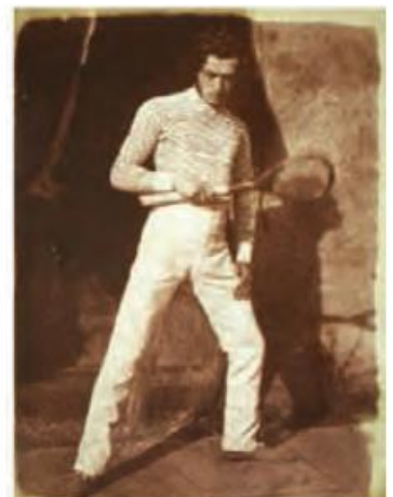
عکاسی ورزشی یکی از شاخه های عکاسی خبری است و در آن از رویدادهای ورزشی عکاسی میشود. در این نوع عکاسی، تجهیزات و ابزارها نقش مهمی دارند زیرا سوژه ها متحرک هستند و عکاس بعضا از صحنه مسابقه دور است بنابراین داشتن ابزارهای قدرتمندی همچون دوربین سریع و لنزهای تله لازم است.

در اوایل قرن نوزدهم اولین عکس ورزشی گرفته شده و عکاسی ورزشی متولد شد. (تصویر ۱)

دومین عکس تاریخ عکاسی ورزشی نیز اولین صعود به قله کوه "مونت بلانت" است، برای ثبت این عکس ۲۵ نفر با ۲۵۰ کیلو از ورقه های امولسیوندار و چادری برای تاریک خانه همکاری کرده اند (تصویر ۲).

▲ تصویر ۲

▲ تصویر ۱

برای شروع عکاسی ورزشی نیاز به مقدماتی است که قبل از ورود به آن اشاره به بخشهای مختلف عکاسی ورزشی ضروری است. ۱- کنش ورزشی؛ ۲- ویژگی ورزشی

مقدمات عکاسی ورزشی در بخش کنش ورزشی

۱- مطالعه عکس ورزشی و تصویرسازی ذهنی؛

۲- یادگیری نسبی قوانین هر رشته ورزشی؛

۳- تهیه تجهیزات مناسب و تسلط بر آنها؛

۴- داشتن اطلاعات و اخبار به روز ورزشی.

۱- مطالعه عکس ورزشی و تصویرسازی ذهنی

یکی از بهترین کارهایی که میتوانید قبل از به دست گرفتن دوربین انجام دهید، تصویرسازی ذهنی است.

مهمترین عامل در ثبت عکس خبری ورزشی، خلق عکس در ذهن است، این بدان معنی است که برای هر مسابقه باید با تصویرسازی ذهنی و برنامه ریزی آماده شوید که این کار با تمرینات پیوسته در عکاسی و دیدن دیگر عکس های ورزشی محقق می شود، هدف این نیست که شما کپی برداری کنید، بلکه بدانید که این عکس چطور و چگونه خلق شده و عکاس آن در پی بازگو کردن چه موضوعی بوده است.

۲ یادگیری قوانین هر رشته ورزشی

از آنجاییکه رشته های ورزشی تابع قوانینی هستند که برندگان مسابقات طبق همان قوانین مشخص میشوند بنابراین با شناخت قوانین هر رشته ورزشی، عکاس قدرت تشخیص فراز و فرودهای مسابقه را خواهد داشت و میتواند لحظات مهیج مسابقه اعم از کنش و واکنشهای خاص، شادیها و غمها را در موقع لازم ثبت کند.

۳ تجهیزات مناسب و تسلط کامل بر آن

در بخش کنش ورزشی تجهیزات نقش مهمی دارد. به صورتی که در دوربینها و لنزهای جدید عکاسی، کمتر اتفاقی از چشم عکاسان به دور میماند ثبت لحظات ناب یک رویداد نیازمند داشتن وسایل مناسب و تخصصی است. علاوه بر تجهیزات مناسب تسلط بر آنها نیز مهم است.

چراکه با ورود به عصر دیجیتال، امکاناتی مهیا شده که تسلط بر آنها باعث ثبت مناسب عکس آن رویداد میشود. در این زمینه داشتن تسلط بر کارکرد شاتر، دیافراگم، حساسیت و دیگر منوهای دوربین، الزامیست. تجهیزات اولیه عکاسی ورزشی شامل یک یا دو عدد دوربین حرفه ای، لنزهای زوم واید و زوم تله فوتوهای کوتاه و تله فوتوهای بلند به همراه تک پایه، رایانه، کارت حافظه سرعت بالا است.

تجهیزات تکمیلی عکاسی ورزشی شامل دوربین های اضافی، ملحقات رباتیک و زیر آب، لنزهای سوپر واید و تله فوتو بلند و بازویی، گیره و ریموت کنترل و سه پایه ای کوچک می باشند.

۱- بازویی های عکاسی برای نصب دوربین در بالا و پایین ورزشگاه ها

۲- پایه مسطح برای نصب دوربین ریموت بر روی سطح زمین

۳- پیچ تکمیلی نصب گیره ها به بازوها

۴- گیره

۵- گیره تکمیلی برای نصب همزمان چند دوربین و ملحقات دیگر مانند فلاش

۶- ریموت کنترل

۷- قالب حائل دوربین و بازویی ها

۸- کابل ایمنی

۹- کاغذ و یا پلاستیک مشکی برای نصب ریموت پشت شیشه بسکتبال

۱۰- چسب برق

۱۱- کابل ریموت کنترل

انتخاب، ویرایش عکس و ارسال

هر عکاس بعد از عکاسی باید عکس هایش را به رسانه مربوط ارسال کند. در رسانه هایی مانند خبرگزاری ها به دلیل اطلاع رسانی ثانیه ای، بخش انتخاب، ارسال و ویرایش عکس به شکل متفاوت تری از دیگر رسانه ها انجام می شود. نشریات مکتوب در حال حاضر عکسهایشان را از خبرگزاریها تأمین میکنند، زیرا خبرگزاریهایی هستند که وظیفه ارسال عکس را در اسرع وقت به عهده دارند. هر خبرگزاری بر اساس میزان شهرت و مخاطبینش سیستم تحویل خاص خود را دارد.

گرفتن اطلاعات لازم از مکان برگزاری مسابقه

گرفتن اطلاعات از مکان برگزاری مسابقه از مواردی است که به عکاس کمک می کند تا بتواند:

۱- بر طبق شناخت محل برگزاری مسابقه، زمان حضور به موقع را تنظیم نماید.

۲- مکان های مورد نظر برای جایگاه عکاسان را شناسایی کند.

۳- شناسایی بهترین پس زمینه و یا پیش زمینه برای تولید عکس هایی با رعایت اصول زیبایی شناسی در عکاسی.

انتخاب پیش زمینه مناسب با شناخت از نور

عکاسی (Photography) در اصل به معنی نوشتن با نور است پس شناخت نور مهمترین بخش در عکاسی ست، که وجه تمایز اصلی یک عکاس حرفه ای از مبتدی (آماتور) به حساب می آید. انتخاب پیش زمینه مناسب هم از مهمترین عوامل تأثیرگذار در عکاسی ورزشی است که عکاس با جستجو در مکان مسابقه میتواند جایگاه مناسب را انتخاب نماید که معمولاً نماهای از پایین و بالا سهم بسزایی در یکدست شدن پیش زمینه دارد.

فوکوس کردن و پیش فوکوس گرفتن

برای داشتن لحظه صحیح و مناسب در عکاسی ورزشی پیش فوکوس کردن ضروری است تا بتوان لحظه قطعی را ثبت و انتخاب کرد. با کسب تجربه نسبت به زمان بندی و ریتم مسابقات می توان از تعداد عکاسی پیاپی کم کرده و با خونسردی کامل عکاسی کرد که این امر محقق نمی شود مگر با تسلط به نوع ورزش، درک قوانین بازی، شناخت ورزشکاران و از همه مهمتر کسب تجربه در عکاسی ورزشی.

ویژگی ورزشی (ویژگیها، جنبه ها و حاشیه ها) Feature of sport

در بخش ویژگی ورزشی عکاس به دنبال ثبت هرگونه فعالیت در زمینه ورزش در قالبهای مستند اجتماعی، مسائل معاصر، پرتره، ورزشهای همگانی، بومی و مهیج و یا ثبت روایتی خاص است که شامل جزئیات در مورد ورزشکاران در مواجهه با

مسابقه، سیاست، روابط اجتماعی، زندگی خانوادگی، سرگرمیها و خرافات بوده که میتواند در زندگی افراد یک جامعه تأثیرگذار باشد. به بیان دیگر ویژگی ورزشی نگاه عمیقی دارد به آنچه که در ورای اخبار ورزشی اتفاق افتاده است و چرایی و چگونگی پیشرفت مراحل یک مسابقه را توضیح میدهد، به حوادث یا اخبار آنی معمولا نمیپردازد، اما میتواند از دل مسابقات ورزشی بروز کند و مختص یک شخص یا که گروه باشد.

ملزومات عکاسی در بخش ویژگی ورزشی

با جداسازی این بخش بطور کامل از بخش کنش ورزشی برای عکاس الزاماتی تعیین می شود که عکاس باید با شناخت و آگاهی کامل بر آنها در این بخش اقدام به تهیه عکس کند.

- ورزشهای هدف در بخش ویژگی های ورزشی

- انتخاب سوژه های داستان محور

- ابزار عکاسی

ورزش های هدف این بخش در کشورمان شامل ورزش های همگانی، بومی و محلی هستند.

ورزشهای همگانی در کشورمان فارغ از دسترسی آسان، محیطی سرشار از انرژی است که با حضور در آنها عکاس میتواند از فواید اینگونه ورزشها هم بهره مند شود چون یک عکاس خوب فارغ از تمامی عوامل فنی ذکر شده باید به وسیله ورزش به تندرستی خود نیز اهمیت دهد.

❖ فصل دوم: نکات مهم عکاسی طبیعت، مستند و گزارشی پایه دوازدهم کد ۲۱۲۵۹۳

- ۱- از دوره رنسانس تا اواخر قرن هجدهم چشم اندازه‌های طبیعی در تابلوهای نقاشی چندان از اهمیت خاصی برخوردار نبود، از میانه قرن هجدهم به تدریج موضوع طبیعت به عنوان یک گرایش در نقاشی رشد کرد.
- ۲- همزمان با اختراع عکاسی در قرن نوزدهم موضوع چشم اندازه‌های طبیعی بسیار مورد توجه عکاسان قرار گرفت. به دلیل ابتدایی بودن ابزار و مواد حساس عکاسی موضوعات ساکن، موضوعاتی ایده آل برای عکاسان محسوب می شدند، بنابراین گروهی از عکاسان با اهداف گوناگون به عکاسی منظره روی آوردند.
- ۳- برخی از عکاسان از مناظر طبیعی زیبای اروپا عکس تهیه می کردند و گردشگران این کارت پستال ها را خریده و به عنوان سوغات می بردند. گروهی از عکاسان با تکیه بر ویژگی ها و امکانات ذاتی عکاسی تحولی عظیم را در شاخه های گوناگون عکاسی و از جمله در عکاسی منظره رقم زدند. آنسل آدامز و چند تن از عکاسان دیگر، گروه F-۶۴ را پایه گذاری کردند.
- ۴- افراد دیگری نیز با دست کاری چشم اندازه‌های طبیعی و افزودن اشیایی به آن، آثار زیبایی خلق کردند. دهه شصت قرن بیستم آغاز تحولات بزرگی در هنر بود و عکاسی منظره نیز شاهد ظهور هنرمندان و نگاه های تازه ای بود. نیو-توپوگراف ها عکاسانی بودند که برخوردی متفاوت با عکاسی از چشم اندازه‌های طبیعی داشتند، اینان برخلاف نسل قبلی نگاهی علمی و جامعه شناسانه به طبیعت و نقش انسان معاصر بر محیط زیست و زمین داشتند.
- ۵- نور عامل مهمی در تهیه عکس خوب از طبیعت است.
- ۶- انتخاب یک لنز با فاصله کانونی مناسب هم یکی از رازهای دست یابی به عکس خوب از طبیعت است.
- ۷- استفاده از سه پایه سبب می شود عکس های بسیار دقیق تر و واضح تری به دست آورد.
- ۸- یک عکس خوب از نظر فنی، نیازمند نورسنجی و نوردهی دقیق و درست است. در عکاسی از طبیعت گاه شرایطی پیش می آید که کار نوردهی را دشوار می کند، در اینگونه موارد می توان از روش HDR کمک گرفت.
- ۹- به طور خلاصه دامنه پویایی در عکاسی اختلاف میزان نور در روشن ترین نقطه تا تاریک ترین نقطه یک موضوع است. موضوعاتی که دارای دامنه پویایی کم و یا متوسط هستند توسط دوربین عکاسی به راحتی ثبت می شوند اما وقتی اختلاف نور تیره ترین تا روشن ترین نقطه یک موضوع از حد معینی بیشتر شود با یک بار عکس برداری نمی توانیم جزئیات نقاط روشن و تیره را داشته باشیم.
- ۱۰- وقتی برای عکاسی از طبیعت می روید فراموش نکنید چندین باتری شارژ شده و کارت حافظه همراه داشته باشید، چون ممکن است در جایی باشید که امکان شارژ باتری وجود نداشته باشد، همراه داشتن یک رایانه کوچک و قابل حمل (نوت بوک) برای انتقال عکس های گرفته شده نیز بسیار مفید است.
- ۱۱- فیلترهای پلاریزه می توانند در بسیاری موارد با از بین بردن انعکاس های مزاحم به ما کمک کنند که عکس های بهتری تهیه کنیم. همچنین استفاده از این فیلتر، میتواند سبب اشباع رنگ ها شده و توجه بیشتر بیننده را جلب کند. استفاده از

فیلتر ND در عکاسی از موضوعات سیال مانند رودخانه ها، آبشار، دریا و مانند آن باعث کشیدگی و ایجاد جلوه های بصری خاصی می شود و به عکس جلوه زیبا و ویژه ای می دهد.

۱۲- عکاسی از محیط زیست شامل زیرمجموعه های متنوعی است که یکی از آنها ثبت آسیب های وارد به زیست بوم هاست.
 ۱۳- فضاهای شهری به مکان هایی گفته می شود که انسانها برای بهبود کمی و کیفی زندگی اجتماعی خود و زیستن در کنار یکدیگر آنها را ایجاد میکنند و عمده این فضاها را فضای معماری تشکیل می دهد مانند ساختمانها، راهها، خیابان ها، پل ها و ...

اما فضاهای طبیعی به فضاهایی گفته می شود که مستقیم و غیر مستقیم در خدمت بشر هستند ولی انسان ها در ایجاد و شکل گیری آنها نقشی نداشته اند مانند کوه ها، دره ها، سواحل، جنگل ها، مراتع و ...

۱۴- مناسب ترین ابزار برای عکاسی از فضاهای شهری و ساختمان ها، دوربین قطع بزرگ است.

۱۵- تفاوت لنزهای PC و یا TS با لنزهای دیگر در این است که این لنزها از محور خود جا به جا شده و از حالت هم مرکز بودن خارج میشود (هم مرکز بودن لنز نسبت به سطح حساس یا سنسور) و یا از محور اصلی خود به صورت زاویه دار میشکنند و خمش ایجاد میشود.

۱۶- فیلترهایی که در عکاسی سیاه و سفید استفاده می شوند و برای تغییر کنتراست می باشند.

۱۷- فیلترها، از جنس شیشه و یا ژلاتین تهیه می شوند.

۱۸- در عکاسی از فضای شهری و ساختمان ها (معماری) استفاده از سه پایه برای دوربین بسیار مهم است.

۱۹- استفاده از تراز آبی (حبابی) روی دوربین و یا سه پایه برای تراز کردن دوربین بسیار مهم است.

۲۰- به طور کلی فیلترها به سه دسته کلی تقسیم می شوند:

۱- فیلترهایی که در عکاسی سیاه و سفید استفاده میشوند و برای تغییر کنتراست میباشند.

۲- فیلترهایی که در عکاسی رنگی استفاده میشوند و جهت اصلاح رنگ میباشند.

۳- فیلترهایی که در عکاسی سیاه و سفید و رنگی به صورت مشترک استفاده می شوند.

۲۱- توصیه میشود برای آنکه لرزش در دوربین به حداقل ممکن برسد، از دکلانشور استفاده شود. در صورت نداشتن دکلانشور میتوان از سلف تایمر دوربین نیز استفاده کرد.

۲۲- در عکس معماری، داشتن کیفیت و مشخص بودن جزئیات در روشنایی و تاریکی ها مهم است.

۲۳- اگر دوربین در حالت تراز باشد، بعد از عکاسی، عکس ها به صورتی که در تصویر زیر مشاهده می شود کنار هم قرار خواهند گرفت.

۲۴- عکس خبری به آن دسته از عکسهایی گفته میشود که عکاس خبری از رویدادهای مهم تهیه می کند که آگاهی از آنها برای جامعه اهمیت دارد. عکاس خبری فردی است که به محل حادثه یا رخداد میرود و از آنجا خبر و عکس تهیه میکند و آنها را از طریق رسانهها در اختیار دیگران قرار میدهد.

۲۵- عکاس باید از گرفتن عکسهای تکراری پرهیز کرده و عکسهای خلاقانه بگیرد. عکسهای خبری اگرچه به قصد اطلاع رسانی گرفته میشوند اما به تدریج تبدیل به عکسهای مستندی خواهند شد که آیندگان از آنها به عنوان اسناد تاریخی استفاده خواهند کرد. بنابراین، عکسهای خبری هم پاسخگوی نیاز مخاطبین امروز است و هم پژوهشگران آینده.

۲۶- هدف عکس خبری تأثیر بر بیننده است. عکاس خبری با ترکیب بندی سنجیده، یعنی تغییر نقطه دید دوربین عکاسی، تغییر فاصله کانونی عدسی و در واقع با حذف عناصری از صحنه عکاسی، به خوبی میتواند توجه مخاطب را به سمت موضوع مورد نظر جلب کند.

۲۷- خط های موجود در عکس همیشه چشم ما را به سمت خود می کشند و چشم ما تمایل به تعقیب آنها دارد.

۲۸- رنگ از عناصر ترکیب بندی و بیان حال و هوای عکس است.

۲۹- جزئیات و ریزه کاری های سطح موضوع را که با حس لامسه و چشم قابل درک و دریافت است، بافت می گویند.

۳۰- برای تهیه عکسی مطلوب، نخست باید نوردهی آن به درستی انجام گیرد.

۳۱- دبیر عکس با بخش گرافیک و صفحه آرایی نشریه ارتباط نزدیکی دارد و باید بتواند خواسته های خود را به آنان منتقل کند و خود نیز آمادگی همکاری با آنان را داشته باشد تا در مورد هدف عکس، افزودن و برش عکس در زمان لازم تصمیم گیری کند.

۳۲- سند چیزی است که میتوان به آن اعتماد کرد، مدارک، کارت های هویت، گواهی اشتغال و ... مردم با داشتن سند، مالکیت خودرو یا خانه خود را اثبات میکنند، شناسنامه، کارت ملی و گواهی تحصیلی هم نوعی سند هستند.

۳۳- در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم برخی از عکاسان در رقابت با تابلوهای نقاشی، آثاری را به وجود آوردند که تصاویری دستکاری شده بود، به عنوان مثال یک عکس ممکن بود از ترکیب چند عکس و با مونتاژ آنها صحنه ای نمایشی را بازسازی کند، این گروه از عکاسان را "پیکتوریالیست" می نامیدند، آنان با توسل به این شیوه ها میخواستند عکس را به اثری هنری تبدیل کنند. اما به موازات این گروه و درست در همان سالها، گروهی دیگر تواناییهای ذاتی عکاسی را کشف کرده بودند.

۳۴- نمایش انعکاسها، خطوط، روی هم افتادن سطوح گوناگون و بافت شهری و اجتماع، کشف دنیا و جامعه در عکس، نمایش چهرهای ناقص از شهر و آدمها با عکاسی خیابانی و عکس هایی از اینگونه با عنوان "مستندات جدید" نامگذاری شد.

۳۵- مهمترین ویژگی و ارزش عکس در مردم نگاری، مستند بودن آن است.

۳۶- وظیفه عکاس مردم نگار توصیف و نگارش دقیق تصویری به کمک دوربین عکاسی است.

۳۷- عکاسی، قدرت زیادی در آشکارسازی ناشناخته ها دارد.

۳۸- مسیر موفقیت و تکمیل یک پروژه عکاسی «مردم نگاری» با گفت و گو و هم صحبتی آغاز می شود.

۳۹- فعالیت عکاسی مردم نگاری با انتخاب یک محدوده جغرافیایی و یا موضوع واحدی آغاز می شود.

۴۰- عکاسی خبری یکی از آن شاخه هاست که به دلیل میل انسان برای دیدن واقعیت به واسطه عکس از اهمیت بالایی برخوردار است.

۴۱_ عکاسی ورزشی یکی از شاخه های عکاسی خبری است و در آن از رویدادهای ورزشی عکاسی می شود.

۴۲_ مهمترین عامل در ثبت عکس خبری ورزشی، خلق عکس در ذهن است.

۴۳_ در عکاسی ورزشی استفاده از سرعت های شاتر و دیافراگم های مختلف کاربردهای گوناگون دارد.

۴۴_ هر عکاس بعد از عکاسی باید عکس هایش را به رسانه مربوط ارسال کند.

۴۵_ عکاس خبری، همان نوشتن خبر به وسیله عکس است.

۴۶_ از موارد بسیار مهم برای یک عکاس خبری همیشه آماده بودن وسایل عکاسی از نظر شارژ باتری ها، خالی بودن کارت

های حافظه و تمیزی وسایل عکاسی است و همانطور که یک نقاش در نگهداری و پاکیزگی قلم موهایش دقت نظر دارد، یک

عکاس نیز نیازمند آماده سازی و نظافت وسایلش است.

۴۷_ یک عکاس ورزشی حرف های با شناخت از ورزش می تواند لحظه های مهم مسابقه را پیش بینی کند.

۴۸_ هر عکاس ورزشی حرف های می تواند در یک مسابقه با چند دوربین و لنز متفاوت عکاسی کند.

